

Sn. **Orhan KURT**

TARIMSAL İŞLETMELER DİJİTAL ENDEKS FORMU na ait '**SÜT HAYVANCILIĞI İŞLETMESİ VERİMLİLİK ENDEKSİ**' sorularını **19.02.2020** tarihinde cevapladınız.

Endeks yazılımında sorulara verdiğiniz cevaplar dikkate alınarak yazılımımız tarafından işletmenizin durumunu gösterir rapor otomatik olarak hazırlanmıştır.

İşletmenizin verimliliğini ve karlılığını arttırmaya yönelik olarak size öneriler ve bilgilendirmeler sunmayı amaçlamaktadır.

Endeks Puanı

İşletmenizin aldığı puan: **62,00** / 120,00

İşletmenizin durumunu iyileştirmenize yardımcı olacak bilgiler aşağıdadır.

Öneriler:

- Hayvancılık; yılda 365 gün, haftada 7 gün, günde 24 saat emek istediğinden öncelikle sevilerek yapılması gereken bir iş kolu olarak değerlendirilmelidir. Bu konuda gösterdiğiniz hassasiyet taktir edilmektedir.
- Kurulacak veya kurulu hayvancılık işletmesinin kaba yem üretimi yapabileceği hayvan başına en az 2,5 dönüm sulu veya 5 dönüm kuru arazisi olmalıdır. Bitkilerin yapısının oluşumunda, tohumun yanı sıra toprak, su ve hava da büyük bir önem sahiptir. Sığırlara doğru bir rasyon (diyet) hazırlanması, rasyonun temel bileşeni olan bitkilerin yapısının iyi bilinmesine bağlıdır. Değişik yerlerde ve şartlarda yetiştirilen yem bitkilerinin aynı besin değerlerine sahip olması beklenemez. Bu nedenle işletmelerde öncelikli hedef, rasyonu tarlasında/çayırında hazırlamak olmalıdır. Yetiştirilme şartları bilinmeden, dışarıdan satın alınan yem ham maddeleri ile hazırlanan rasyonlarda her türlü sürprize hazır olunmalıdır. Arazinizin bir kısmında kaba yem üreterek dönemsel fiyat artışlarına karşı hazırlıklı olmanızı öneririz.
- İşletme Yem depolama alanlarının yeterliliği konusunda tam puan almıştır.
- Özellikle süt hayvancılığı yapan işletmelerde silaj kalitesi çok önemlidir. Silajın toprakla karışması, hava alarak küflenmesi hayvanlarda hastalıklara neden olabileceği gibi sütün kalitesini de bozmaktadır. İşletmenizin karlılığı için hızla korumalı bir silaj alanı hazırlamanızı öneririz. Bunu yapmadığınız durumda işletmeniz hızla zarar etmeye başlayacaktır.
- Çiftliğin yol sorunu yoktur. Doğru bir seçim yapılmıştır.
- Hayvanlar için içme suyunun temiz ve yeterli olması özellikle süt çiftliği işletmeleri için büyük önem taşımaktadır. Depolama sırasında suyun kalitesinde bozulmalar, mikrobik faaliyetler olabilmesi mümkündür. Su deposu temizliği çok önemlidir. Buna çok dikkat etmek gerekir. Suyun depolardan hayvanların içeceği bölgeye aktarımı sırasında bir filtre sisteminden geçirilmesinde fayda vardır.
- Süt hayvancılığı tarımsal işletmesinin verimli ve karlı çalışabilmesi için enerji ihtiyacının ekonomik ve yeterli şekilde karşılanması çok önemlidir. Mevcut durumda çok fazla elektrik kesintisi ve buna bağlı olarak votaj değişimlerinde ve kesinti durumunda işletmenin zarar etmesi kaçınılmazdır. Bu nedenle hızla trafo yatırımı ve uygun büyüklükte bir jeneratör yatırımı önerilmektedir. Bunun yanında işletmenin alternatif enerji kaynakları ile enerji üretmesi sayesinde karlılığı artabilir. Bu konuda kısa bir araştırma yapılarak en uygun alternatif

enerji kaynağı tespit edilebilir. Bu işletme enerji konusunda işletmenin sürdürülebilirliği konusunda yüksek risk taşımaktadır.

- Hayvancılıkta karlılığın yolu verimli araziye sahip olmaktan geçmektedir. Ülkemizde verimsiz ve eğimli arazilere işletme kurma imkanı varken, maalesef düz ve taban suyu yüksek 1. Sınıf tarım arazilerine kurulmuş işletmelere sıklıkla rastlanılmaktadır. Hafriyat giderleri nedeniyle eğimli ve verimsiz arazilerde barınak inşasından vazgeçmek, sonradan telafisi imkansız kaliteli toprak kaybının yanı sıra havalandırma ve drenaj sorunlarına yol açabileceği bu işletmeyi planlayanlar tarafından düşünülmüştür. Bu nedenle işletme kurulum yapılan alan açısından uygundur.
- Barınak tasarımında; öncelikle hayvan sağlığı ve refahı ile et ve süt kalitesinin korunması, çalışma koşullarının iyileştirilmesi ile binalarda enerji ve işgücü tasarrufunun sağlanması hedeflenmelidir. Yanlış yer seçimi veya hatalı inşa edilmiş bir barınak; solunum, sindirim sistemi hastalıklarından et, süt ve döl verimine kadar birçok soruna sebebiyet verebileceği unutulmamalıdır. İşletme kurulacak yerin yüksekte olması, yağmur kar sularının barınaklardan, yem depolarından uzak tutulmasını sağladığı gibi sıcak havalarda serinlik ve kuruluk yönünden de avantaj sağlayacaktır. Ancak ihtiyaç halinde sert rüzgarlara ve kara karşı rüzgar bariyerleri oluşturulmalıdır. Sert rüzgarlar hayvanların sağlıklarını olumsuz etkiler, işletmeyi verimlilik ve karlılık açısından riskli hale getirir.
- Son yıllarda kısmen azalsa da ülkemizde dört tarafı duvarlarla çevrili, çatısı çeşitli malzemeyle örtülmüş, yani kapalı ahırlar son derece yaygındır. Çoğu kez yeterli pencere alanı ve havalandırma bacası bırakılmayan, bırakılsa da özellikle kış aylarında tamamı ya da bir kısmı kapalı tutulan bu ahırlarda gaz odası iklimi hakimdir. Bu tip ahırların çoğunluğunda yemleme, gübre çıkarma, sağım ve sulama gibi en önemli işlerin yürütülmesinde biktırıcı zorluklar ve yetersizlikler yaşanmaktadır. Buna bağlı genç nesillerin özellikle de hanımların hayvancılık işlerini yapmak istemediği ve hayvanlarda yüksek oranda refah yetmezliği görülmektedir. Bu işletmeleri verimlilik açısından oldukça riskli hale getirmektedir.
- Verimli ve karlı bir işletme için Sığırların temiz hava ihtiyacı eksiksiz bir şekilde karşılanmalıdır. Barınak içinde hayvanlardan sürekli bir şekilde yayılan sıcak hava ve nem, pencerelerden ve bina içindeki en yüksek nokta olan çatıdan çıkamazsa yoğunlaşarak bina içinde kalacaktır. Hava soğuduğunda zemine su olarak (yoğuşma) geri düşecek ve bakterilerin gelişimi için uygun bir ortam yaratacaktır. %75 in üzerinde bağlı nemde patojen mikroorganizmalar hayvandan hayvana yayılımlarını sağlayacak kadar bir süre canlı kalabilirler. Ancak %75 in altındaki bağlı nem seviyelerinde virüsler saçılımdan (nefesle verme) sonra hayatini kaybederler. Ne yazık ki ülkemizde hayvan barınaklarının çoğunluğunda nem oranı, mikroorganizmaların 40 dk canlı kalabileceği bir ortamın oluşmasına imkan vermektedir. Mevcut durumun normal görünmesine rağmen, ahırın nem ve koku durumu sürekli kontrol edilmeli ve rahatsız edici bir koku fark edildiğinde havanın ahırdan dışarı atılması ve temiz hava ile ahırın havalandırmasına yönelik önlemler hızla alınmalıdır. Kalıcı çözüm için havalandırma sistemlerinin iyileştirilmesi gerekir. İşletme karlılık ve verimlilik açısından orta düzey risk altındadır. Bu durumun önüne geçilmez ise işletmenin verimliliğinde ve karlılığında önemli bir düşüş kaçınılmaz olacaktır.
- Verimli ve karlı bir işletme için Sığırların temiz hava ihtiyacı eksiksiz bir şekilde karşılanmalıdır. Barınak içinde hayvanlardan sürekli bir şekilde yayılan sıcak hava ve nem, pencerelerden ve bina içindeki en yüksek nokta olan çatıdan çıkamazsa yoğunlaşarak bina içinde kalacaktır. Hava soğuduğunda zemine su olarak (yoğuşma) geri düşecek ve bakterilerin gelişimi için uygun bir ortam yaratacaktır. %75 in üzerinde bağlı nemde patojen mikroorganizmalar hayvandan hayvana yayılımlarını sağlayacak kadar bir süre canlı kalabilirler. Ancak %75 in altındaki bağlı nem seviyelerinde virüsler saçılımdan (nefesle verme) sonra hayatini kaybederler. Ne yazık ki ülkemizde hayvan barınaklarının çoğunluğunda nem oranı, mikroorganizmaların 40 dk canlı kalabileceği bir ortamın oluşmasına imkan vermektedir. Havanın ahırdan hızla dışarı atılması ve temiz hava ile ahırın havalandırmasına yönelik önlemler alınmalıdır. İşletme karlılık ve verimlilik açısından orta düzey risk altındadır. Bu durumun önüne geçilmez ise işletmenin verimliliğinde ve karlılığında önemli bir düşüş kaçınılmaz olacaktır.

Riskli bölümleriniz:

- ÇİFTLİK YERLEŞİM YERİ
- AHIR DİZAYNI

İşletmenizi ayakta tutabilmeniz için düzeltmeniz gerekenler:

- HAYVAN BESLEME

İşletmenizin verimliliğini arttırmak için yapmanızı önerdiğimiz bölümler:

(Yok)

İşletmenizin iyileştirmeye ihtiyacı olmayan bölümleri:

(Yok)

İşletmenizde yapısal değişiklikler olduğunda lütfen yeni işletme endeks puanınızı öğrenmek için soruları yeniden cevaplayınız. Böylece işletmenizdeki gelişmeleri yakından takip edebilirsiniz.

TABİT Akıllı Tarım Teknolojileri A.Ş. Ekibi